
2003-8-RE

CAUSA 2003-8-RE

Número de registre: 259-2003. Recurs d'empara

AUTE DEL 9 DE SETEMBRE DEL 2003

BOPA núm. 69, del 17 de setembre del 2003

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el 27 de maig del 2003 per la representació processal dels Srs. Eduard, Joana, Casimir, Valentí, Lluís, Maria i Roser Molné Armengol, Gil Font Molné, Nicola Riba Fonta, Geroni Álvarez Gallego, Hermínia Font Molné i Josep Font Farràs actuant en nom i representació de les Sres. Antònia Aché Alís, Maria Rosa i Concepció Farràs Aché mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'acord del Consell General del 24 d'abril del 2003, que acorda "Declarar la utilitat pública del giny mecànic d'unió (telecabina o telefèric) entre el poble de la Massana i l'estació d'esquí Pal-Arinsal i la necessitat de constitució coactiva del pas forçós del giny i de les servituds administratives perpètuas necessàries, en la forma i condicions que resulten de l'expedient d'expropiació i de l'informe raonat del Govern del 19 de febrer del 2003", per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a un procés degut, del dret a la propietat privada i del principi d'igualtat, reconeguts en els articles 10, 27 i 6 de la Constitució i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència atorgant l'empara sol·licitada, declarant nul l'acord del Consell General adoptat el 24 d'abril del 2003, publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el 7 de maig del 2003 i deixant sense efectes la declaració d'utilitat pública del giny mecànic;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Vilanova Trias;

Antecedents

Primer

El 8 de gener del 2002, el Comú de la Massana va acordar trametre al Govern l'expedient d'expropiació per a la construcció d'un giny mecànic d'unió entre el poble de la Massana i l'estació

d'esquí de Pal-Arinsal.

El 13 de febrer del 2002, el Govern va publicar al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra un edicte sotmetent a informació pública l'expedient d'expropiació iniciat pel Comú de la Massana i obrint un termini perquè les persones interessades presentessin les observacions i al·legacions que creguessin escaients.

Segon

Els Srs. Eduard, Joana, Casimir, Valentí, Lluís, Maria i Roser Molné Armengol, Gil Font Molné, Nicola Riba Fonta, Geroni Álvarez Gallego, Hermínia Font Molné i Josep Font Farràs actuant en nom i representació de les Sres. Antònia Aché Alís, Maria Rosa i Concepció Farràs Aché, com a propietaris d'immobles i terrenys afectats pel traçat del giny mecànic, van fer oposició a aquesta expropiació mitjançant escrit del 22 de març del 2002, demanant que no es donés lloc a la declaració d'utilitat pública que es proposava del giny d'unió entre la Massana i l'estació d'esquí de Pal-Arinsal per a la constitució d'una servitud perpètua de sobrevol en llurs propietats.

Tercer

El 9 de gener del 2003, el Govern va publicar al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra un altre edicte en el qual es subsanava un error que s'havia produït en la tramitació de l'expedient i que havia motivat la inadmissió a tràmit del mateix expedient per la Sindicatura, i s'acordava publicar una còpia íntegra de la memòria explicativa de l'expedient d'expropiació establerta per l'expropiant.

En el mateix Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, el Comú de la Massana va publicar un acord pres el 25 d'abril del 2002 pel qual s'havia acordat: "Declarar la futura instal·lació del giny mecànic d'enllaç entre el poble de la Massana i l'estació d'esquí de Pal/Arinsal, un servei públic, i determinar que les condicions d'explotació directa o per delegació de la mateixa es regiran segons les figures jurídiques establertes en l'ordenament jurídic andorrà per les gestions de Serveis Públics".

Els recurrents van interposar recurs d'alçada contra l'acord esmentat que va ser desestimat pel Govern per resolució del 19 de febrer del 2003.

Quart

El 17 de març del 2003, els recurrents van interposar demanda davant la Secció Administrativa de la Batllia sol·licitant que es declarés nul l'acord del Comú de la Massana del 25 d'abril del 2002 que declarava la futura instal·lació del giny mecànic un servei públic, per la manca de competència del Comú de la Massana i per considerar que un giny mecànic d'aquesta naturalesa no és un servei públic. També van sol·licitar la suspensió de l'acte impugnat, petició que no va ser admesa per la Batllia per considerar que dels fets i al·legacions formulats no se'n derivaven de forma evident perjudicis de difícil o d'impossible reparació.

Cinquè

El Consell General, en la seva sessió del 24 d'abril del 2003, va aprovar la proposta de declaració d'utilitat pública i va acordar: "Declarar la utilitat pública del giny mecànic d'unió (telecabina o telefèric) entre el poble de la Massana i l'estació d'esquí Pal-Arinsal i la necessitat de constitució coactiva del pas forçós del giny i de les servituds administratives perpètues necessàries, en la forma

i condicions que resulten de l'expedient d'expropiació i de l'informe raonat del Govern del 19 de febrer del 2003". Aquest acord va ser publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el 7 de maig del 2003.

Sisè

El 27 de maig del 2003, la representació processal dels Srs. Eduard, Joana, Casimir, Valentí, Lluís, Maria i Roser Molné Armengol, Gil Font Molné, Nicola Riba Fonta, Geroni Àlvarez Gallego, Hermínia Font Molné i Josep Font Farràs actuant en nom i representació de les Sres. Antònia Aché Alís, Maria Rosa i Concepció Farràs Aché va presentar un recurs d'empara contra l'acord esmentat del Consell General del 24 d'abril del 2003.

En el seu escrit, la representació processal dels recurrents al·lega que s'ha infringit el procediment utilitzat per a la declaració d'utilitat pública vulnerant el dret a un procés i ocasionant indefensió als afectats ja que "l'expedient sotmès a informació pública no contenia cap menció ni cap documentació referent al caràcter de servei públic de la instal·lació ni a les formes d'explotació directa o indirecta de servei públic i, en canvi, l'acord declarant la utilitat pública es fonamenta en aquests elements". I afegeix que el fet de no definir, ni concretar de quina manera es farà efectiva la "servitud perpètua administrativa per al subsegüent funcionament, conservació, reparació i eventuais operacions de salvament del giny que, a part de no formar part de l'abast de l'expropiació definit per l'òrgan expropiant, produeix una total inseguretat jurídica als afectats".

També manifesta que la declaració d'utilitat pública no ha estat motivada i que "La construcció d'un giny mecànic d'unió del centre d'una població amb una estació d'esquí no forma part de la realització d'obres o serveis públics atribuïts típicament a l'activitat de les administracions públiques per satisfer els interessos de la població en general (com poden ser la construcció de carreteres, centres escolars o traçats de cables del sector elèctric)". Subsidiàriament, els recurrents consideren que s'ha produït una vulneració del principi d'igualtat ja que el Comú de la Massana no ha utilitzat els mateixos criteris per a tots els afectats del giny, i ha diferenciat als administrats, adquirint per compra el terreny de sortida del telecabina i aplicant un procediment d'expropiació forçosa a la resta dels afectats que s'havien negat a la constitució per sobre de les seves propietats d'una servitud forçosa de passatge i sobrevol del giny.

Per acabar, els recurrents sol·liciten al Tribunal Constitucional que dicti sentència atorgant l'empara sol·licitada, declarant nul l'acord del Consell General adoptat el 24 d'abril del 2003, publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el 7 de maig del 2003 i deixant sense efectes la declaració d'utilitat pública del giny mecànic.

Fonament jurídic únic

Els recurrents interposen recurs d'empara contra l'acord del Consell General del 24 d'abril del 2003 que decideix "Declarar la utilitat pública del giny mecànic d'unió (telecabina o telefèric) entre el poble de la Massana i l'estació d'esquí Pal-Arinsal i la necessitat de constitució coactiva del pas forçós del giny i de les servituds administratives perpètuas necessàries, en la forma i condicions que resulten de l'expedient d'expropiació i de l'Informe raonat del Govern del 19 de febrer del 2003". I el fonamenten d'acord amb l'article 95 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i amb la jurisprudència d'aquest Tribunal en relació amb la causa 2002-2-RE.

Pel que fa a la petició d'empara, centrada exclusivament en l'acte esmentat del Consell General, es demana la suspensió dels seus efectes fins a la resolució d'aquest procés i, finalment, la nul·litat o

anul·lació d'aquest acord per lesió dels drets constitucionals continguts en els articles 6, 10 i 27 del títol II de la Constitució. Ara bé, en la fase actual d'admissió o inadmissió a tràmit de la causa, el Tribunal Constitucional no entra en el fons de l'assumpte, sinó que únicament entra a considerar si es donen les condicions per a l'admissió en els termes previstos en la mateixa Llei qualificada del Tribunal Constitucional, i en particular si es compleixen els requisits de l'article 36 de la Llei esmentada. Hi ha dos obstacles que s'oposen a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara.

En primer lloc, els demandants fan un error d'apreciació pel que fa a la naturalesa jurídica de l'acte del Consell General objecte de recurs. Efectivament, els demandants l'identifiquen amb el supòsit de l'article 95 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional que estableix que "Les disposicions, resolucions i actes del Consell General que no tinguin caràcter de llei i lesionin algun dels drets a què es refereix l'article 85 d'aquesta Llei, poden ser impugnats directament a través del procés d'empara pels subjectes afectats", i que remet a un supòsit específic que, en el seu dia, va portar aquest Tribunal Constitucional a fer les precisions processals necessàries i citades en la jurisprudència esmentada anteriorment de la causa 2002-2-RE. Però de l'anàlisi de la documentació aportada se'n desprèn que l'acte del Consell General objecte de recurs no és assimilable als supòsits de l'article 95, sinó a un supòsit ben diferent com és el de l'aplicació dels articles 7, 14, 15, 16 i 17 de la Llei d'expropiació del 3 de setembre de 1993.

La redacció de l'article 7.2 de la Llei d'expropiació no deixa cap marge de dubte interpretatiu: "Les declaracions d'utilitat pública i de necessitat d'ocupació o adquisició han d'ésser aprovades pel Consell General", és a dir, es tracta d'una intervenció **preceptiva** en la qual, òbviament, el Consell General pot aprovar o denegar la sol·licitud, però sobre la qual, en tot cas, s'ha de pronunciar imperativament. Els recurrents manifesten en el seu escrit que "l'acord del Consell General que declara la utilitat pública del giny d'unió entre la Massana i l'estació d'esquí Pal-Arinsal **no té caràcter de llei**", per tal d'acollir-se a l'article 95 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. Tanmateix, el fonament normatiu d'aquesta intervenció és la **d'un acte degut la intervenció del qual es deriva directament de l'aplicació de la Llei**.

En altres paraules, la Llei d'expropiació, que va adoptar el Consell General, com és lògic, en tractar-se d'una llei, inclou un article que obliga la seva intervenció en un procediment d'expropiació clarament establert en la mateixa norma, des de la fase de la iniciativa fins a la dels recursos possibles per als afectats. És, per tant, un acte degut derivat de l'aplicació d'una llei. No és un acte discrecional del Consell General, és una intervenció obligada en una seqüència sencera que els recurrents descriuen en el seu escrit, i que deriva de la Llei d'expropiació, eventualment de la Llei relativa a les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable, i els procediments adients davant la justícia ordinària pel que fa als recursos administratius. Estem davant d'un supòsit diferent en el qual la via del recurs d'empara, en el cas de reunir-se les condicions exigibles, s'ha d'acollir a alguns dels altres supòsits possibles.

En segon lloc, a partir d'aquest punt del nostre fonament jurídic, el segon obstacle deriva inevitablement del primer. La interposició del recurs d'empara, segons la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, llevat precisament del supòsit de l'article 95, exigeix l'esgotament de la via judicial ordinària en defensa dels drets suposadament vulnerats. Com els mateixos recurrents admeten, han presentat recurs davant la Batllia per la mateixa causa, i encara que l'objectiu d'aquest recurs no sigui l'anul·lació de l'acte del Consell General sinó el de la qualificació del giny com a servei públic per part del Comú, el contingut de la causa i els drets presumptament afectats són els mateixos.

Per tant, l'admissió d'aquest recurs comportaria automàticament, d'acord amb l'article 4.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, el cessament de la causa davant la justícia ordinària ja

que la jurisdicció d'aquest Tribunal Constitucional és preferent. I com que la petició d'aquest recurs d'empara afecta només l'acte del Consell General, el cessament podria provocar, eventualment, una lesió indirecta al dret a la jurisdicció, garantit a l'article 10 de la Constitució, per produir una dilació indeguda en la resolució de la causa.

En conclusió, en aquest cas, com que els recurrents han interposat el recurs d'empara d'acord amb el procediment de l'article 95 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, la condició prèvia d'esgotament de la via judicial ordinària no s'ha complert. Sense perjudici de la possibilitat pels recurrents de presentar en el moment processal adequat un recurs d'empara en defensa dels drets pretesament vulnerats, en aquestes condicions això per si mateix és un obstacle insalvable per a l'admissió a tràmit del cas.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2003-8-RE, interposat per la representació processal dels Srs. Eduard, Joana, Casimir, Valentí, Lluís, Maria i Roser Molné Armengol, Gil Font Molné, Nicola Riba Fonta, Geroni Álvarez Gallego, Hermínia Font Molné i Josep Font Farràs actuant en nom i representació de les Sres. Antònia Aché Alís, Maria Rosa i Concepció Farràs Aché contra l'acord del Consell General del 24 d'abril del 2003, relatiu a la declaració d'utilitat pública del giny mecànic d'unió entre el poble de la Massana i l'estació d'esquí de Pal/Arinsal.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al síndic general, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 9 de setembre del 2003.

Miguel Herrero de Miñón

Philippe Ardant

President

Vicepresident

Miguel Ángel Aparicio Pérez Pere Vilanova Trias

Magistrat

